

28ste vergadering

Dinsdag 21 april 1998

Aanvang 10.00 uur

Voorzitter: Korthals Altes

Tegenwoordig zijn 61 leden, te weten:

Baarda, Batenburg, De Beer, Van den Berg, Bierman, De Boer, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Cohen, Dees, Van Dijk, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Van Graafeiland, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijmans, Heijne Makkreel, Hendriks, Hessing, Van Heukelum, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Jaarsma, Jurgens, Korthals Altes, J. van Leeuwen, L.M. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luijten, Luimstra-Albeda, Lycklama à Nijeholt, Michiels van Kessenich-Hoogendam, Pit, Le Poole, Postma, Rensema, Roscam Abbing-Bos, Scholten, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Steenkamp, Stevens, Stoffelen, Talsma, Tiesinga-Autsema, Varekamp, Ter Veld, Veling, Vrisekoop, Werner, Wöltgens, Van de Zandschulp, Zijlstra en Zwerver,

en mevrouw Sorgdrager, minister van Justitie, mevrouw Borst-Eilers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw Van de Vondervoort, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, mevrouw Netelenbos, staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen, en de heer De Grave, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Meeter, wegens ziekte;

Gelderblom-Lankhout, Ketting, Eversdijk en De Jager, wegens verblijf buitenslands;

Glasz en Hilarides, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Ingekomen is een brief van de navolgende inhoud:

“Geachte voorzitter,

Hiermede bevestig ik mijn tijdens de vergadering van het College van senioren van 7 april jl. gedane mededeling, dat ik met ingang van genoemde datum mijn activiteiten en verplichtingen als lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal onder de naam “Martin Batenburg” wil voortzetten omdat ik sinds kort geen bindingen meer heb met het AOV.

Met vriendelijke groet, teken ik, hoogachtend,

Martin Batenburg”

Ik stel voor, deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ook is ingekomen een bericht van het overlijden van het oud-lid der Kamer mevrouw Antonia Alijda ten Kate-Veen. Namens de Kamer heb ik een bericht van rouwbeklag gezonden. Ik verzoek u dit bericht staande aan te horen.

“Hooggeachte mevrouw,

Met leedwezen heeft de Eerste Kamer kennis genomen van het

overlijden van uw moeder Antonia Alijda ten Kate-Veen.

Mede namens de Kamer betuig ik u mijn gevoelens van deelneming met dit grote persoonlijke verlies.

Goede herinneringen aan haar zullen voortleven. Zij was een zeer gewaardeerde en warme persoonlijkheid, die uitermate geïnteresseerd was in de menselijke kant van de politiek. In de Eerste Kamer, waarvan zij deel heeft uitgemaakt van 15 maart 1975 tot 19 september 1977, heeft zij zich met grote inzet beziggehouden met maatschappelijk werk en volksgezondheid. Haar sociale bewogenheid blijkt uit een citaat uit haar bijdrage aan de openbare beraadslaging over de wijziging van de Opiumwet op 15 juni 1976: “Mijnheer de voorzitter! Bij de beoordeling van dit wetsontwerp gaat het ons als CDA-fracties in eerste instantie om hoe wij onze gemeenschap, onze jeugd het beste kunnen dienen. (...) Een helpende hand voor degenen die het slachtoffer zijn geworden en die wij als patiënten moeten benaderen.”

Maar zij benadrukte ook de keerzijde en vervolgde haar betoog door als haar opvatting te vermelden dat bij de benadering van goede en dus effectieve voorlichting en de helpende hand voor de slachtoffers een effectieve toepassing van strafmaatregelen nodig was om veel ellende en verdriet te voorkomen.

Zij sprak toen in de periode waarin het CDA tot stand kwam namens de fracties van KVP, ARP en CHU, die zij aanduidde als CDA-fracties. Zelf kwam zij voort uit de Christelijk-Historische Unie.

De Eerste Kamer gedenkt met dankbaarheid haar inzet voor de publieke zaak.

U en uw familie wens ik de kracht toe het verlies te dragen, een verlies

Voorzitter

dat zo kort volgt op het overlijden van uw vader in februari van dit jaar. Moge de waardering die velen in de Kamer voor haar hadden, tot troost zijn bij het verwerken van dit verlies."

Ik verzoek u, enkele ogenblikken stilte in acht te nemen.

(De aanwezigen nemen enkele ogenblikken stilte in acht.)

De **voorzitter**: De overige ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Aangezien voor verschillende verdragen die ter stilzwijgende goedkeuring zijn voorgelegd en voor algemene maatregelen van bestuur die zijn voorgehangen en gedrukt onder de nummers 23908, nr. 30, 25915 (R1611), 25925 (R1612), 25930 en 25932 (R1615) de termijn is verstreken, stel ik vast, dat wat deze Kamer betreft aan uitdrukkelijke goedkeuring van deze verdragen respectievelijk algemene maatregelen van bestuur geen behoefte bestaat.

Aan de orde is **het verlenen van instemming met het standpunt van de regering bij de toetsing van de in artikel 109J, eerste lid, van het Verdrag van Maastricht neergelegde criteria inzake de deelname van Nederland aan de derde fase van de Economische en Monetaire Unie (25107, nr. 13)**.

De **voorzitter**: Wenst een van de leden hierover het woord te voeren? Dat blijkt niet het geval. Dan stel ik vast, dat wat deze Kamer betreft, de regering instemming heeft verkregen met haar standpunt bij de toetsing van de in artikel 109J, eerste lid, van het Verdrag van Maastricht neergelegde criteria.

Aan de orde is de behandeling van het wetsvoorstel Goedkeuring van de op 26 februari 1996 te Brussel tot stand gekomen Euro-Mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht...

De heer **Veling** (GPV): Voorzitter! Neemt u mij niet kwalijk dat ik u onderbreek. Het ging net bij de besluitvorming over de EMU zo rap. Is er geen mogelijkheid om aantekening te vragen, geacht te willen worden tegen te hebben gestemd?

De **voorzitter**: Dat kan. Die aantekening wordt verleend aan degenen die daarom vragen.

De heer **Veling** (GPV): Dat doe ik. Er zijn er meer die dat willen doen. Het is niet ongebruikelijk dat de voorzitter daar even naar informeert.

De **voorzitter**: Het is niet ongebruikelijk wanneer dat gebeurt bij wetsvoorstellen. Het wordt echter niet gedaan wanneer de Kamer na het voorhangen instemming verleent met bijvoorbeeld de voorstellen tot stilzwijgende goedkeuring van algemene maatregelen van bestuur en dergelijke. Die procedure heb ik toegepast. Inderdaad, ten onrechte, ik had hierbij moeten informeren of er leden waren die aantekening verzochten. Deze aantekening zal alsnog worden verleend.

De aanwezige leden van de fracties van het GPV, de SGP, de RPF en GroenLinks wordt conform artikel 121 van het Reglement van orde aantekening verleend, dat zij geacht willen worden zich niet met het verlenen van instemming met het standpunt van de regering bij de toetsing van de in artikel 109J, eerste lid, van het Verdrag van Maastricht neergelegde criteria inzake de deelname van Nederland aan de derde fase van de EMU te hebben kunnen verenigen.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Goedkeuring van de op 26 februari 1996 te Brussel tot stand gekomen Euro-Mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en haar Lid-Staten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds (25303);**

- **Wijziging van de Wet melding ongebruikelijke transacties (25378);**

- **Wijziging van de Huursubsidiewet in verband met het aan burgemeester en**

wethouders toedelen van de bevoegdheid een bijzondere bijdrage in de huurlasten toe te kennen (vangnetregeling huursubsidie) (25817);

- **Wijziging van het Wetboek van Strafvordering in verband met de verlengingsprocedure voorlopige hechtenis en de termijn van de uitspraak van het schriftelijk vonnis van de alleenrechtsprekende rechter (24219).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van nieuwe regels met betrekking tot de (re)integratie van arbeidsgehandicapten (Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten) (25478).**

De beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Van Leeuwen** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Reeds bij mijn maidenspeech op 31 oktober 1995 heb ik met nadruk gepleit voor de stroomlijning en een veel betere afstemming van de diverse (re)integratiemaatregelen. De CDA-fractie heeft toen ook stelling genomen tegen uitbreiding van bestaande maatregelen zonder dat de werking ervan duidelijk was komen vast te staan. Er was immers onmiskenbaar sprake van een aantoonbare onderbenutting van het beschikbare instrumentarium. Niettemin bleef de toenmalige staatssecretaris onverkort vasthouden aan de afschaffing van de bonus-malusregeling in combinatie met een pakket van integratiemaatregelen. Met de regelmaat van de klok is sedertdien ook in dit huis het niet of onvoldoende werken van het (re)integratie-instrumentarium aan de orde gesteld. De diverse externe rapportages deden daar nog een schepje bovenop.

Zo concludeerde het College van toezicht sociale verzekeringen – het CTSV – in april 1996 met betrekking tot de toepassing van de (re)integratie-instrumenten voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten dat in het algemeen het gebruik van (re)integratie-instrumenten voor deze